

Aan: Het College van B & W en de leden van de Raad van de gemeente Rheden
Van: Bewonersgroep 'In de Houtgreep' (IdH)
Onderwerp: Het wordt tijd voor beleid
Bijlage 1: STAB-rapport september 2019
Bijlage 2: Nieuwsbrief van het Longfonds

Dieren, 16 juni 2020

Geachte Burgemeester en Wethouders, leden van de Raad,

Wij hopen dat u nog steeds in goede gezondheid verkeert en dat het coronavirus u niet heeft getroffen. Wij allen zijn door Covid-19 beland in een beangstigende periode waarin onze gezondheid op het spel staat. Wij beseffen heel goed dat uw aandacht de laatste tijd vooral uitgegaan is naar de maatregelen die u heeft moeten nemen in verband met deze epidemie.

Ondanks dat corona en slechte luchtkwaliteit zich negatief verhouden, zijn wij tijdens deze nare periode tot en met 5 juni jl. blijvend geconfronteerd met ons houtstookprobleem. Er wordt in de directe omgeving nog steeds regelmatig intensief gestookt op momenten dat het even iets minder warm is, ook zelfs bij 'code rood' van de stookwijzer.nl. De toon van ons schrijven hieronder is er inmiddels één van teleurstelling en groeiende verontwaardiging.

Teleurstelling en verontwaardiging:

Wij zijn teleurgesteld in uw aanpak van de houtstookoverlast. Hoewel wij bij nagenoeg alle partijen een luisterend oor mochten vinden en bijna iedereen dit probleem heeft onderkend zijn wij na drie jaar nog geen stap verder gekomen met het reguleren van de intensieve houtstook in onze wijk. Wij verwijten u dan ook een gebrek aan doortastendheid, een houding van achterover leunen en geen daadwerkelijke verantwoordelijkheid willen nemen voor dit ongezonde fenomeen. We krijgen sterk het gevoel dat de strategie jegens onze bewonersgroep 'In de Houtgreep' (IdH) van uw kant die van 'uitdoving' (om in de terminologie van ons probleem te blijven) lijkt te zijn.

Maar wij gaan door! Wij móéten wel doorgaan want onze gezondheid en woonplezier lijden aantoonbaar onder de ontstane situatie. Daarnaast vrezen we voor een rampzalige energietransitie in onze wijk, want die vereist een positieve betrokkenheid van alle burgers en een wil er samen uit te komen.¹

Global Goals gemeente: Een fake kwalificatie!

Wij vragen nu al drie jaar lang om ons te beschermen tegen de burens die het gas vervangen door intensieve houtstook. De gemeente Rheden presenteert zich graag als Global Goals gemeente, maar deze eervolle kwalificatie blijkt een betekenisloze vermelding waar het de intensieve houtstook betreft in relatie tot gezonde lucht in de woonomgeving. Wij willen u er nogmaals op attenderen dat zeker twee van de 17 'Global Goals' op onze problematiek betrekking hebben.

Alle stappen zijn gezet.

Inmiddels hebben wij alle door de gemeente aanbevolen stappen om de houtstookoverlast in onze wijk te beperken gezet. De laatste stap was een gesprek met Handhaving (na drie jaar melden) op 9 juni jl. De uitkomst van en directe reactie op dit gesprek is hierna, voor wat betreft de belangrijkste onderwerpen, puntsgewijs weergegeven:

¹ Bij verschillende burens in onze wijk, straat, betekent energietransitie: houtstook als hoofdverwarming!

1. Handhaving kan niets doen, want er is geen landelijke wetgeving hieromtrent en er bestaat ook geen gemeentelijke verordening op basis waarvan handhaving daadwerkelijk iets kan uitrichten.

Reactie IdH: Wij vragen om een APV waarin staat dat houtstook overdag en 's avonds laat, dus voor 19.00 uur en na 22.00 uur 's, verboden wordt.²

Deze vraag is volkomen legitiem. Vanuit het STAB-rapport (Zie bijlage STAB-rapport september 2019) blijkt dat intensieve houtstook in een wijk tegen de bosrand bij een cumulatie van houtstookbronnen tot zeer kwalijke effecten leidt en daarom ongewenst is in een woonwijk. De rook blijft hangen en de stapeling van houtstookbronnen vergiftigt de luchtkwaliteit. Onze straat, buurt, is een regelrechte hotspot van fijnstof (Zie de nieuwsbrief van het Longfonds, als bijlage aangehecht bij deze brief).

Wanneer er een APV komt zoals hierboven beschreven betekent dit dat wij alsnog zeven dagen per week drie uur per dag aan houtstook worden blootgesteld, dat is meer dan men op basis van wetenschappelijk onderzoek naar de kwalijke effecten van houtstook, wenselijk vindt.³ Ongetwijfeld zijn we op weg naar een samenleving waarin géén plaats meer is voor het stoken van hout. Om zover te komen moeten stappen worden genomen. Beschouwt u ons voorstel als een eerste stap op die weg.

Deze eerste stap maakt het bijvoorbeeld voor ons mogelijk in elk geval overdag zorgeloos naar buiten te stappen, voldoende te ventileren en de afzuigkap te gebruiken bij het koken. (Over het belang van goed ventileren t.b.v. een goede gezondheid bestaan inmiddels ook de nodige wetenschappelijke gegevens)

2. Melden: Het doen van meldingen heeft geen zin. Handhaving doet er niets mee. Ook gaf Handhaving aan dat ze nauwelijks meldingen krijgen uit andere buurten binnen onze gemeente.

Reactie IdH: De gemeente biedt de mogelijkheid om houtstookoverlast te melden. Het is dus ronduit misleiding van de inwoners van Rheden als men daar vervolgens niets mee doet! Fake dus!

Verder weten wij dat er nog veel meer burgers binnen de gemeente Rheden onder houtstookoverlast gebukt gaan. Melden blijkt voor velen toch een te ingewikkelde zaak en anderen vrezen conflicten met hun burens, en daarnaast weet men inmiddels al: het heeft geen zin. Niet melden is een landelijk beeld en betekent niet dat degenen die wél actief de strijd aangaan moeten worden weggezet als een onbetekenend aantal zeurpieten, want zo voelen wij dit wel!

Wij hebben erop aangedrongen onze meldingen wel te blijven archiveren want wij blijven melden zodat dossiervorming gewaarborgd is omdat wij, inmiddels door de wol geveerd, juridische stappen niet meer uitsluiten. Handhaving gaf aan dat onze meldingen vijf jaar worden bewaard.

3. Houding gemeente. Handhaving heeft ons geadviseerd de landelijke politiek te benaderen. Op dit moment kan bijvoorbeeld de situatie waarbij onze naaste buur een schoorsteen op een plat dak heeft die op 2.50 m de rook verspreidt niet worden aangepakt door Handhaving en dit geldt ook voor alles waar je op zou moeten letten om het stoken van hout zo schoon mogelijk te laten verlopen: de juiste regenkapjes, geen vochtig hout etc. Er moet dus landelijk beleid komen om te kunnen handhaven. Ook is door ons het 'meten' genoemd waar

² Handhaving is zo betrekkelijke eenvoudig, immers je kunt gewoon zien waar overdag wordt gestookt. Er zou een waarschuwing en een verplicht gesprek moeten plaatsvinden waarin de gevaren van houtstook aan de orde komen zowel voor de burens van de stoker als voor de stoker zelf.

³ Zie eerdere door ons doorgemaakte stukken.

verder niet over doorgesproken is. Zij, 'de mensen van Handhaving', adviseerden ons om op te trekken met de kachel- en haardenbranche die zelf ook zoekt naar zo schoon mogelijk stoken. Er is ook gesproken over de brief die door de gemeente naar de wijk Dieren-West is gestuurd. Wij hadden daar kritiek op, zie ons schrijven van 31 maart jl. Handhaving heeft ons verteld dat er ook veel positieve reacties op deze brief zijn gekomen, velen leken zich beter bewust te zijn van de effecten van hun houtstook.

Reactie IdH t.a.v. houding: Wij hebben gezegd de gemeente erg slap te vinden, niet doortastend. Er lijkt geen goede communicatiestructuur te zijn tussen de verschillende afdelingen. Er is geen synergie waarbij in gezamenlijkheid aandacht is voor goede luchtkwaliteit, zie het Schone Lucht Akkoord. Natuurlijk gaan wij opnieuw de landelijke politiek benaderen, hebben wij ons allang aangesloten bij andere groepen in ons land die strijden tegen houtstookoverlast in alle verschijningsvormen en natuurlijk gaan wij niet optrekken met de kachel- en haardenbranche, immers die hebben een financieel winstoogmerk en het is al lang duidelijk dat schoon stoken met hout niet bestaat!

Reactie IdH t.a.v. meten: Wij willen op zijn minst dat de mate waarin wij aan kwalijke stoffen als gevolg van houtstook worden blootgesteld, wordt gemeten. We weten dat in de gemeente Arnhem burgers al gesteund zijn om te kunnen gaan meten na het volgen van een workshop. Zie ook <https://www.gelderlander.nl/arnhem/arnhemmers-gaan-zelf-meten-hoe-schoon-de-lucht-is-wij-ademen-elke-dag-fijnstof-in~a044a219/?referrer=https://www.google.com/> We willen hier opnieuw over in gesprek, het is toch te gek voor woorden dat meten niet gebeurt! Over dit punt hebben wij inmiddels al contact met de verslaggevers van 'Het Schone Oosten'.

Reactie IdH t.a.v. de brief van 27 maart jl.: We hebben zelf mogen waarnemen dat één van de meest fanatieke stokers de aanbevelingen in de bewuste brief van 27 maart jl. t.a.v. houtopslag ter harte heeft genomen. Lag eerst alle hout overal en in de regen, nu ligt het hout in een zelf getimmerde houtopslag.

Bemiddeling: Wat ook aan de orde kwam is, dat het bemiddelen via een gesprek tussen wethouder en stoker wel iets heeft geholpen. De lucht is geklaard en over het stoken wordt nu vaker overlegd. De verhoudingen lijken iets te zijn genormaliseerd.

Conclusie in relatie tot vervolgstappen:

Wij destilleren uit het gesprek met Handhaving een paar punten die in ieder geval gerealiseerd kunnen worden:

1. Duidelijke stellingname door de gemeente. De brief heeft dus toch enig resultaat gesorteerd. Hieruit kan worden geconcludeerd dat het wel helpt als de gemeente duidelijke taal spreekt wat wel en niet wenselijk is. Deze weg moet nader verkend worden en het benaderen van (stokende) inwoners per brief moet worden vervolgd.
2. Bemiddeling kan soms bijdragen aan meer begrip en een zekere mate van bewustwording. Daarom zouden wij graag zien dat de wethouder (mevr. Hofstede) of wellicht de heer Van Eert (hij heeft beloofd eventueel te willen bemiddelen) met een viertal gedreven stokers in gesprek gaat voor het stookseizoen weer in volle glorie losbarst.
3. Wij verwachten dat de gemeente opnieuw onderzoekt hoe er gemeten kan worden. Wij willen weten welke schadelijke stoffen wij tijdens het stookseizoen inademen. Mochten er grenzen overschreden worden dan willen wij dat weten en dat zou de gemeente zelf ook moeten willen weten ten einde maatregelen te kunnen nemen en deze te kunnen onderbouwen met objectieve meetgegevens.
4. Een APV lijkt lastig maar kan wel. Het Longfonds (zie bijlage) geeft aan dat gemeenten moeten stoppen met achterover leunen. Dat geeft een Global Goals gemeente geen pas!

Zeker als je het voor handhaving niet te moeilijk maakt. Niet stoken overdag maar alleen 's avonds tussen 19.00u en 22.00u. Rook is te zien, dus overdag kan sowieso gemakkelijk worden waargenomen of men zich aan deze verordening houdt. Sancties laten volgen op overtreding van deze verordening lijkt ons nu nog erg lastig maar een gesprek aangaan met Handhaving zou mogelijk toch een ontmoedigend effect kunnen hebben. Sowieso verdient dit voorstel de volle aandacht van politiek en gemeente!

Tja, wat moeten wij anders dan u op deze wijze benaderen om een stapje verder te komen met de aanpak van ons probleem. Getuige ons voorstel sturen we niet aan op een totaal verbod maar op het beperken van het stoken, dat is toch niet te veel gevraagd?

Rest ons u een gezond zomerreces toe te wensen! Graag spreken wij u daarna.

Met vriendelijke groet, namens bewonersgroep In de Houtgreep,

Sonja Hotho-Toppers